

Program proti šikanování

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašit. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jinému jedinci či skupině žáků. Zahrnuje fyzické útoky (vydírání, poškozování věcí, bití apod.), ale i slovní útoky (nadávky, pomlavy, vyhrožování, ponižování). Také může docházet k útokům prostřednictvím sms zpráv a e-mailů, případně vyvěšováním urážlivých materiálů na internetové stránky (jedná se o tzv. kyberšikanu)

Šikana se také může projevovat nepřímo jako např. ignorování žáka jinou skupinou žáků. Nebezpečí šikany spočívá v její závažnosti, dlouhodobosti a často v celoživotních následcích na duševní i tělesné zdraví oběti.

Prevence šikanování

Naše škola klade důraz na vytváření zdravého, bezpečného a zároveň stimulačního školního prostředí a také utváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů a to následujícími způsoby:

- podporuje solidaritu a toleranci
- rozvíjí pozitivní mezilidské vztahy a úctu k druhému člověku
- uplatňuje spolupráci mezi žáky
- rozvíjí jejich vzájemný respekt
- klade důraz na právní odpovědnost jedince
- klade důraz na dodržování zásad slušného chování
- vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit školy

Všichni pedagogičtí pracovníci důsledně vedou žáky k osvojování a dodržování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektující individualitu žáka a také citlivě vnímají atmosféru v jednotlivých třídních kolektivech.

V souladu s pracovním řádem je zajištěn řádný dohled pedagogických pracovníků nad žáky zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním a při přecházení z jedné části budovy do druhé.

Ve školním řádě jsou jasně stanovena pravidla chování a sankce za jejich porušení.

Aktivity metodika prevence

Mezi hlavní aktivity metodika prevence:

- koordinace tvorby programu proti šikanování, na jehož realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci
- spolupráce s metodikem prevence v PPP a krajským metodikem prevence
- mapování situace ve škole formou anonymních dotazníků a jejich vyhodnocení
- příprava a realizace adaptačního kurzu pro 1. ročník

Hlavním cílem adaptačního kurzu je seznámení a utužení nového třídního kolektivu, vytvoření koordinace a spolupráce mezi studenty tak, aby se více poznali, naučili se spolu komunikovat a spolupracovat, vzájemně si pomáhat, tolerovat jeden druhého a vytvořili si takové prostředí, ve kterém se budou cítit dobře.

Tento kurz je rovněž zaměřen na prevenci negativních jevů jako je šikana (ale také na zmapování situace z hlediska užívání návykových látek).

Krizový plán – postupy při řešení šikany

Odhalení šikany bývá velmi obtížné, důležitou roli hraje strach nejen oběti, ale i ostatních zúčastněných.

1) Při zjištění jakéhokoliv náznaku šikany informuje metodik prevence třídního učitele (a naopak) a také vedení školy a ostatní pedagogické pracovníky, aby mohlo dojít k lepšímu zmapování celé situace. Ve spolupráci s třídním učitelem, výchovnou poradkyní a metodikem prevence dojde k vyšetření šikany:

- rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s obětí
- nalezení vhodných svědků
- rozhovory se svědky
- zajištění ochrany oběti šikany
- rozhovor s agresorem
- rozbor situace se třídou (komunitní kruh, "prožitková lekce")- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou

2) Při zjištění pokročilé šikany nebo šikany neobvyklou formou se škola neprodleně obrátí na specializované instituce a orgány.

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo podstatu trestného činu, ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR. Ředitel školy oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka.

Postup při řešení:

- bezprostřední záchrana oběti
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- pokračující pomoc a podpora oběti
- nahlášení činu specializovaným orgánům a institucím
- vlastní vyšetřování
- zprostředkování péče pedagogicko-psychologické poradny nebo dalších odborníků (klinických psychologů apod.)

Výchovná opatření

- podmíněčné vyloučení ze studia
- snížení známky z chování
- v mimořádných případech ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

Zdroj: Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 24-246/2008-6